

TRẦN THỊ BÔNG GIẤY
(Tâm Bút)

CON ĐẾ GÀY VẦN HÁT
ĐIỆU CA
BUỒN THIÊN THU
(Nhật Ký)
□

GIAI ĐOẠN V.
(5. 1976 -- 9. 1976)
□

VĂN UYÊN 2016

“Mà thật, ta đã khóc quá nhiều
Tất cả bình minh đều chua xót
Cả ánh nguyệt cũng đau đớn
Và vàng thái dương ngậy gắt đắng cay.”

(*Mais, vrai, j'ai trop pleuré
les aubes sont navrantes
toute lune est atroce
et tout soleil amer...*)

(A. Rimbaud)¹

1.

Dalat, thứ Ba 18/5/1976

Đi Dalat với Tâm và Vân San sáng hôm nay. Trời Sài Gòn mưa nhẹ hạt khi chiếc xe đồ rời bến. Tâm tư tôi lạ lùng bình thản. Tự ước lượng mình cái cảm xúc về một chuyến đi, nhưng hoàn toàn không có. Đầu đó trong lòng dấy lên tin tưởng mơ hồ rằng chuyến đi mang tính cách định mệnh, và chỉ điều này duy nhất mới gây được trong tôi một nỗi thôi thúc mang mang!

Đến Dalat lúc 4 giờ chiều. Trời mưa, đường phố nhơ nhớp lầy lội nhưng du khách thật đông, tạo cho Dalat một sắc thái rực rỡ. Lang thang suốt chiều tối trên các con đường ngày xưa mà đầu óc trống rỗng, không nghĩ ngợi gì theo những kỷ niệm cũ tại đây.

Buổi tối trong quán Tao Đàn ngồi chuyện trò với Tâm, câu chuyện Trần Sa cũng được gọi lại với nhiều xúc động. Trong cái ánh sáng nhạt nhòa, dưới bức *Au Soir de la Vie* năm cũ, tôi nhớ lại thật rõ nét hình ảnh diên đại của Nguyễn năm xưa...

.....
.....Bỏ đi một trang tự ý.
.....

Dalat, thứ Tư 19/5/1976

Buổi trưa trong quán bánh xèo dốc Già Làng, chúng tôi nhìn thấy anh Ngọc đi qua. Tôi bảo Tâm chạy theo gọi anh. Cũng không hiểu tại sao lại làm điều ấy. Chỉ nghe xúc động thật nhiều trong lòng. Tâm quay về, bảo đã lạc mất anh.

Buổi chiều, bầu trời trong xanh cao vút, tôi như tìm thấy lại chút ít phần khởi khi nhìn thành phố đầy đầy du khách. Nổi rung cảm nghệ sĩ được khơi dậy bất ngờ và thật nhất. Tôi nghĩ đến sự định cư tại đây

¹ Arthur Rimbaud, thi sĩ Pháp (1854-1891).
Những câu thơ trên được trích trong bài “*le Bateau ivre*” của ông.

với nghề nghiệp của mình... Nhưng rồi cũng nghĩ đến hình ảnh anh Ngọc và Nguyễn mà nghe mơ hồ e ngại.

Trong quán *café* Hạnh Tâm, lại lần nữa nhìn thấy anh Ngọc đi qua. Tâm chạy theo mời anh vào, trong khi tôi tê người trong xúc động. Tâm kể lại:

“Anh ấy tỏ ra rất vui mừng khi nhìn thấy Tâm, hỏi ngay rằng có phải lên đây cùng Thu Vân? Và đưa tay chỉ chỉ vào quán, như có ý nói rằng anh biết chị đang ngồi trong đó. Tâm mời vào nhưng anh từ chối, lại bảo ngày mai muốn gặp chị tại nhà Lâm Đồng, cũng nói rằng có nhiều chuyện muốn trình bày với chị.”

Trái tim bàng hoàng kỳ lạ, để rồi trong suốt buổi chiều, cùng Tâm đặt ra không biết bao nhiêu giả thuyết về cái hẹn ngày mai của anh. Tôi không tin anh còn muốn gặp vì lý do tình cảm, nhưng Tâm xác định rằng trông anh thật rạng rỡ khi nói lên lời hẹn. Trong lòng sao như có một nỗi “*bất gặp lại*” nào đó thật man mác buồn.

Buổi tối, trong quán *café* Hương Sơn nơi đầu dốc Minh Mạng, cái điều anh xin gặp cũng được Lâm Đồng xác định rõ:

“Sáng nay em bảo đứa bạn nhắn với anh Ngọc là có chị Thu Vân đang ở Dalat, thì ngay lúc 12 giờ trưa, anh ấy đến tìm em, ngồi nói chuyện hơn một tiếng đồng hồ. Em bảo: ‘*Em được nghe chị nói về anh nhiều lắm.*’ Anh cười: ‘*Chắc nói toàn chuyện xấu?*’ Em đáp: ‘*Không đâu! Mà phải nhận rằng trong đời, em chưa hề thấy người đàn bà nào nói tốt về một người đàn ông đã đi ra khỏi đời mình như vậy.*’ Từ lúc đó, anh Ngọc trông cười mở hơn. Anh nói rất nhiều về chị, khuôn mặt đượm nét buồn đến xúc động. Theo em nhận xét, anh vẫn còn yêu chị lắm.”

Tôi cố trấn áp nỗi run rẩy của mình, mỉm cười:

“Thế anh có hỏi gì đến chuyện chị đã lập gia đình?”

Lâm Đồng lắc đầu:

“Không. Hình như anh cố tránh nhắc đến chuyện đó; nhưng cũng nói là vừa nhận thư chị ngày hôm qua.”

[Lá thư ngắn gửi cho anh như sau:

Sài Gòn 3 tháng 5/1976

Thưa anh, Hôm nay thay mặt một số bạn nhạc sĩ tại đây, em viết thư này để xin anh cho biết vài việc. Bạn bè em nghe rằng Dalat đang sắp thành lập một ban nhạc thành phố và đang tuyển nhạc sĩ. Điều kiện ra sao thì chưa ai được rõ. Bọn em rất muốn làm một cuộc viễn du lên Dalat dăm tháng, nên nhờ em viết thư hỏi anh. Formation gồm: 2 violons, 1 organ, 2 kèn, 1 guitare, 1 basse, 1 trống. Em nghĩ rằng họ chơi khá vì em đã từng làm việc với họ nên nhận biết thể. Vậy xin anh cho em vài dòng về điều này, các bạn em đang trông đợi.

Em kính lời thăm chị và các cháu. Nhân tiện, cũng xin báo cho anh chị biết một tin vui: Em đã lập gia đình cách đây bốn tháng. Em chào anh. Thu Vân.]

Buổi tối trên phố phường lạnh lẽo, đột nhiên thềm đi lại con đường kỷ niệm, tôi xin Tâm bước về hướng Phan Đình Phùng:

“Từ ngày 30/4, lên Dalat biết bao nhiêu lần mà chỉ lần này chị mới dám đi qua căn nhà 33 Phan Đình Phùng cũ.”

Cả một dĩ vãng sống dậy, một trời xúc cảm nổi lên trong tim khi nhìn lại từng góc phố, từng nơi chốn ngày xưa mà nhớ lại bao nhiêu hình ảnh của một đời vợ chồng ngăn ngủ vừa trôi qua không lâu trước đó... Những điều đã bị vùi chôn trong đáy mộ của trái tim, đêm nay khi trấn áp được nỗi yếu đuối của lòng để đối diện lại chúng một cách e dè, tôi mới hiểu ra rằng vẫn còn yêu anh lai láng. Những sợi giây tình cảm sâu xa theo mỗi tình xúc động nhất trong cuộc đời từ trước, không ngờ trong cái không gian lạnh ngắt của Dalat, đã đồng loạt rung lên những tiếng rung bão táp. Tôi thấy mình như chơi vui, thấy trái tim giá buốt cơ hồ ấm lại.

Và nghe Tâm bày tỏ:

“Ngày xưa anh ấy yêu chị mãnh liệt không những chỉ trên con người, tâm tư chị mà còn chính vì cái đam mê âm nhạc trong chị nữa. Vì vậy ngày nay mất nhau rồi, anh ấy biết rằng không thể hoài vọng một tình yêu nên chỉ mong níu kéo nơi chị một tình bạn...”

Tôi hiểu, tiếp lời Tâm:

“Có lẽ vậy. Chị nhớ ngày xưa một lần anh ấy nói câu này:

‘Anh nghĩ, mai sau nếu vì lý do nào mà mất em, chắc anh đau khổ lắm khi phải mất cả đời mình như thế. Nên sẽ xin phép chồng em cho anh được tiếp tục làm bạn. Chỉ e rằng không người đàn ông nào chịu cho anh làm điều mong ước kia thôi.’”

Tuy vậy, cũng không tin chính mình ở sự cảm xúc kỳ diệu kia, tôi lại tự bác bỏ:

“Nhưng không đúng đâu. Chị không nghĩ rằng anh Ngọc còn yêu chị mà chỉ vì lá thư đại diện ban nhạc đã gửi, nên đáp lời chị đó thôi.”

Tâm lắc đầu:

“Tâm nhận ra nơi anh ấy một vẻ sung sướng kỳ lạ khi nhìn thấy Tâm, và lúc nhắc đến tên chị, giọng nói và đôi mắt anh trông thật dịu dàng thân thiết. Có lẽ anh còn yêu chị, nhưng bao ngày xa cách không nói ra được. Giờ đây với lá thư chị gửi, nhấn mạnh rằng chị đã có chồng thì, một là khiến cho anh mạnh dạn hơn trong sự gặp gỡ, hai là anh có cảm tưởng như đang mất chị hẳn, nên phản ứng vậy chăng?”

Phố khuya lạnh ngắt. Trái tim cũng lạnh, tôi thú nhận:

“Anh Ngọc và Nguyễn, cả hai đều là Định Mệnh, nhưng sao định mệnh này cứ đuổi bắt định mệnh kia để chỉ làm chị khổ? Giờ phút này, không phải Nguyễn mà là anh Ngọc, thốt nhiên sao lại thềm

được nắm bàn tay anh mà kể lên biết bao thống khổ dồn nén trong lòng hơn một năm qua. Nếu làm thế được, hẳn sung sướng lắm! Lúc nào chị cũng mang cảm tưởng thật là bé nhỏ trước anh ấy. Và suốt đời, chị biết mình sẽ còn khổ bởi những kỷ niệm cũ sẽ không bao giờ bị xóa mờ đi.”

□